

SÜMEG ÉS VIDÉKE

(SÜMEG-SZENT-GRÓT.)

TÁRSADALMI HETILAP.

A SÜMEGVIDÉKI GAZDAKÖR ÉS A SÜMEGI NÉPBANK HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden vasárnap.

HIRDETÉSEK: 2 hasáboz polttör egyszerű hirdetésnél 10 Ft., (többzori hirdetésnél 14 Ft.). — Hivatalos hirdetésenként minden szó 4 Ft. — Hirdetéseket és díjakat HORVÁT GÁBOR nyomdájába küldendők.

Előfizetési árak:		Feladv. szerkesztő:	A lap szellemi részét illető közleményeket a szerkesztőséghez kérünk. Előfizetési pénzek Horvát Gábor könyvnyomdájába küldendők. Kéziratokat nem küldünk vissza.
Egész évre	8 kor.	ÉLES KÁROLY.	
Fél évre	4 kor.	Leptulajdonos és kiadó:	
Negyed évre	2 kor.	HORVÁT GÁBOR.	
Egyes szám ára 20 fillér.			

Pályaválasztás.

Örökké aktuális téma marad a pályaválasztás kérdése. Ez az a probléma, melynek helyes megoldásától függ a jövő, a siker vagy a csalódás. Aki kényszerítve lép valami pályára, az rendszerint nem éri el azt a célt, hogy jól és gondatlanul tudjon megélni. Nem éri el az sem, aki nagyozásból abban a hitben ringatta magát, hogy tehetsége s hivatása van valamely pályára. Az ilyenekből szerencsétlen emberek válnak, nemkülönben azokból is, akik a szülői kényszernek engedve, nem arra a pályára lépnek, amelyhez kedvük van, hanem amelyet mások jelöltek ki számukra. A kényszerített pályá olyan mint a kényszerített házasság. Lehet, hogy sikerül, de valószínűbb az, hogy zátonyra jutnak az ekzisztenciák.

Sok ezer tanuló hagyja el most az iskolát, hogy kilépjen az életbe s megkeresse kenyerét. Ebben az időtájtban a legégetőbb a pályaválasztás kérdése s ez alkalomból nem lehet érdektelen a pályaválasztás problémájáról elmélkedni.

Száz és százféle pályá van. Mindegyiken csak tudással, kedvvel és akarat-tal lehet boldogulni. Az ipari s kereskedelmi pályák még mindig nem részesülnek abban a méltánylásban, melyben a hivatalnoki vagy diplomás pályáknak van része. Még mindig az a felfogás nálunk, hogy „úr“ csak abból lesz, aki naphosszat az íróasztal mellett körmöl

ha akár csak másol is. Különösen a vidéki városokban van elterjedve ez a helytelen felfogás, amelynek esztendőről esztendőre mind több áldozata van.

Ennek ellenében azonban azoknak sincsen igazuk, akik a másik szélsőségbe jutnak s azt hirdetik, hogy nagy bűn az, hogy a szegényebb néposztály gyermekei a diplomás pályákat ösztönlük el. Nincs az a pályá, amelyen az új ember meg ne tudna élni, talán egyedül az ügyvédi az, amely a legalaposabban el van árasztva. Mégis az egyetemi pályák között a legtöbb a joghallgató még mindig, bár folytonos a panaszok a jogász pályá zsufoltsága miatt. Azt hihetné az ember, hogy az új jogászembe-gek nagy része az éhhalálnak néz elébe, holott azt tapasztaljuk, hogy valahány ifjú fiskális van, az mind megél, ha nem is a legfényesebben.

Nem kell tehát abszolúte kétségbe-esni amiatt, hogy nem lehet megfelelő pályát találni gyermekeink számára. Pályá minden pályá, csak haladni tudjanak rajta.

Még leginkább a hivatalnoki pályától óvhatnók a szülőket és gyermekeiket. A magánhivatalnok csak ritkán és nagy cégeknek kap magas fizetést, legtöbb esetben csak annyit keres, amiből családotól szükecskén megélhet. Ennek ellenében aztán bizonytalan az állása. Nem tudja, melyik napon lesz kenyértelenné. Ez a nagy bizonytalanság állandóan fenyegeti a kedélyek és lelkek nyugalmát. Mindaddig, míg a magánhivatalnokok

nem tömörülnek s meg nem alakítják a megfelelő nyugdíjintézetet, a magánhivatalnoki pályá leghátul marad.

Helytelenül cselekszik az, aki az elemi iskolák elvégzése után nyomban inasnak adja fiát a kereskedőhöz vagy iparoshoz. Sem az iparosnak, sem a kereskedőnek éppenséggel nem elegendő manapság az az alapeleme az ismereteknek, amit az elemi iskolákban elsajátíthatnak. Jóval többet kell tudni s az általános ismeretek oly mértékével kell bírnia, hogy világnézete s ítéllete intelligens legyen. Legalább négy középiskolát kell végeznie a modern iparosnak vagy kereskedőnek — de tanulnia, művelődnie még azután is kell.

A katoná pályának nem szentelnek kellő figyelmet sem a szülők, sem a tanulók. Mostanában, amikor olyan sok a magyar alapítványi hely, amikor minduntalan felbangzik a panasz, hogy kevés a magyar fiú a hadseregben s amikor a magyarországi hadapródiskolában a magyar nyelvnek bizonyos kedvezményeket adtak, valóban nagyon helyes lenne, ha minél több magyar fiú látogatná a katonai iskolákat. Igaz, hogy anyagilag nem valami nagyon kecsegtető ez a pályá, különösen a vagyontalan fiukra nézve. De kényelmes, kellemes, úri életet biztosít a tiszti kardhoz, ami elvégre nem megvetendő dolog.

Ujabbán bizonyos stagnálás észlelhető a mérnöki pályá körül. Az építkezések pangása, a kedvezőtlen viszonyok első sorban a mérnökökre is kihatottak,

Kirándulás a Poprádi tóhoz.

— A Sümege és Vidéke eredeti tárcaja. —

Irjak-e valami szép, csodás, mesébe illő helyről, hol az örökszép varázsa lelkünket ismét rabul ejtette?

Beszéljek-e égbenyuló csúcsok vadul szaggatott szirtjeiről, melyek szörnyösen tekintenek a tengerszem hullámos fodraira, évszázados cirbolya fenyőkre, csobogó patakra és a minden veszelty megvető turistákra?

Mint a Tatra telkes hívei, ez évben sem állhattunk ellen a vágynak: felkeresni előttünk még ismeretlen szépségeit. Aug. 3-án az iglói állomáson volt a kiránduló társaság találkozó helye. Nevezetesen tizen, hölgyek, urak vegyesen. A társaság feje Róth Márton iglói tanár, a Kárpát-egyesület alelnöke.

Igen, a társaság feje, aki ismereteinek tárházával, tudásának gazdagságával nyitja fel szemünket, segít látni és átérzeni bárces szép hazánk rejtett titkait.

Kifogástalan jó időben tiszta látóhatár tárta elénk már Igló városánál csodálatunk tárgyát, a felséges Tátracsoportozatot. Minden csúcs látszott, felhő nem takarta, ködpalástba nem burkolódzott, mintha mondaná: Itt vagyok, nézzetek! És mi néztük és csodáztuk az igézet hatása alatt, mely mindig elfog, ha a Magas-Tátrát láthatjuk. Büszkén tekint a délre eső Alacsony-Tátrára, mintha keveslené, távolabb húzódt tőle; lenéz a szépsi és lipői síkságokra, még

azokkal sem kíván érintkezni, maga elé tolta több száz méter magasságú dombjait évezredekkel előbb, amikor még a jégcsuszamlás segített neki és kitolta a köteget. Minő óriás kövek halmaza ez, borítva homokkal, földdel és ma teljes növényzettel, hatalmas fenyőerdőkkel! A fogaskerekű vasutat már jobb felén fenyveserdők környezik és balról, no lám, Mlinica völgynek patakja mily csodás módon játszik a szemlélővel, mintha feifelé folynék. A látszat nem való, hisz a természet törvényével nem ellenkezhethet.

Kilenc óra felé kiszálltunk a Csorbai tó állomásán. Festői látvány tárul szemünk elé. Az ezeregyjé mesébe illő kép. Középen a tó nyugalmas sötét vizével uralkodik mindenen. Keretül szolgál a világosabb árnyalatú fenyves, izléses tarka villáival. Kiugró erkélyek, falba szorult loggiák díszítik és mintha megannyi sarkonforgó tündérpalota lenne, várjuk, mikor nyílik a kapuja és jön ki a tündérsereg. A Bástya, Szoliskó, Csorbai csúcs és a körvonalai magaslanak az azurkék égbe. Vadul hasogatott szirtjei, a szurdok, a mélységek mögött talán tündérsereget őrző sárkányok tanyáznak! De félre az álomképpel, élénk mozgalom deríti már az utakat, zajos a tó tükre is a rajta ringó csónakok vendégeitől.

A tó északkeleti öblénél van az utmutató, mely jelzi a Poprádi tóhoz vezető út irányát. 1895-ben készült újonnan. Széles, kényelmes út. Itt hagyjuk el azt a mélyedést, mely régebben még a Csorbai tó medencéjéhez tartozott. A moh benőtt, ez miután rajta előbb szigeteket alko-

tott, most teljes egészébe, a növényzet fejlődésére alkalmas területté alakította. Majd keresztezzük a Mlinica völgyét, átmegyünk a Mlinica patak hídján. Innen jó ösvény vezet lassú emelkedéssel a Bástyára. Még vissza-visszanézünk a fenyők között előbukkanó Csorbai tó mesés tájára, majd rövid félóra alatt elérjük a Bástya előrszét képező Trigan (1480 m) téres, gyepek fenekét.

Vadregényes hely ez, hol a szép a fenséggel egyesül. Alattunk hömpölyög a Hincó és Krupa patak egyesüléséből származó Poprád. A két patak között emelkedik a Husz-domb, közép moréna, mely a Menguszfalvi völgynek sajátos jelleget kölcsönöz. Ott a meredek Oszterva, a vonatról a másik oldalra csekély dombocskának látszott, de most kell megnéznünk, mivé fejlődött! Merészen hasogatott sziklaja szinte fenyeget! Mellette az ében húzó Tupa, szemben a Tatra-csúcs, a Tengerszem-csúcs, a Kopki és Ganek, úgyszintén a nyereg által elválasztott Ökörhegy, mely mögött a Békavak rejlik. A szívem elfogul, a szemem homályos a könnytől; a gyönyör okozza ezt, melyben ujongó lelkünk fürdik itt. A végtelenségig nézhetünk és nem telnek be vele lelkünk.

De menjünk tovább, hisz a cél már nincs messze. Utunk a Bástya meredek fala mellett vezet. Kötenger keresztezi. Még a jégkorszak eredménye. Hatalmas cirbolya fenyőknek adóznak elismeréssel; némelyike már egy vagy két-száz éve hallgatja a Sátán kődobálását. A Bástya egyik fogakkal ékeskedő csúcsa ez, melynek

akik közül sokan járnak a fővárosban állás nélkül. Sokan már ki is mentek külföldre. De eszünk ágában sincs lebeszélni sem szülőt, sem tanulót arról, hogy mérnökké legyenek. A közgazdasági viszonyok egy-kettőre megváltozhatnak s ha esetleg idebaza nem találnak megfelelő alkalmazást, kimehetnek külföldre, ahol az ügyes mérnököt tárt karokkal fogadják. (De elveszti a haza! Szerk.)

A fő az, hogy bátran s a gyermek kedve és természete szerint válasszuk meg a pályát — mert boldogulni mind-egyiken lehet. Még a legzsufoltabbon is.

A T.

Menetrendünk.

Ha vasúti helyzetünkre gondolunk, mi is fősóhajunk a közmondással: — Adtál Uram esőt, de nincs köszönet benne.

Hiába való dolog volna, hogy elhibázott vasúti vonatainkon siránkozunk. Siránkozunk már e lapok hasábjain is eleget, siránkozik a közönség ma is, siránkozik fog a jövőben is, úgy hogy jajgatással fokozódik még.

De — mondjuk — hiába való dolog a siránkozás, a jajgatás, mert az elkövetett hibákat megorvosolni a beláthatatlan jövőben is alig lehet.

Am ha elhibázott vasúti vonalainkon segíteni nem is tudunk, nem volna szabad helyenyugodnunk s öble tett kezzel néznünk azt a rossz menetrendet, amely vasúti állapotainkat még türhetlenebbé teszi. Ez a menetrend vasutunkat a vicinálisok vicinálisává súlyesztí.

Lássuk csak!

Az utazó közönség folytonos költözöködésre van kárhoztatva. Aki Budapestre utazik, háromszor kell átköszölni a vasúti vonatról a másikkra. E hurcolkodás mind megannyi gond, kellemetlenség és szolgálat. Enyhítené ezt, ha Balatonszentgyörgy és Kiscell között közvetlen kocsit esatolmának a vonathoz. Régebben volt ilyen kocsink, de megszüntették. Most, hogy a szentgyörgyi vonal kiépítésével vonalunk meghosszabbodott, talán teljesítenék ebbeli kérésünket.

Második sérelmünk a déli és fél háromni vonatok megszüntetése. Aki most bizonyos vonatokon Keszthelyről, Zalaegerszegről Sümege akar érkezni, annak Ukkon kerek négy órát kell lebzselnie, pocskólvá a drága időt, pénzt s öble az unalomtól.

Keszthelyi összeköttetésünk szintén nem felel meg jogos óhajunknak. Reggel fél kilenckor indulunk Sümege felé s délután fél négykor már vissza is kell jönnünk, tehát nem számítva, hogy alig négy órát tölthetünk Keszthelyen, a kellemes fürdőhelyen, így nyáron a legkedvezőbb esetben kell megtennünk mind a két utat, úgy, hogy fölt rákérünk ki a kupé nagy forrószagából. E bajon akkép lehetne segíteni, ha a Keszthelyről esti nyolckor induló vonat befutna Sümege is és Tapolca helyett itt hálna meg.

E szerencsétlen menetrend miatt azután közönségünk nem is használja ki kellőképpen va-

lutainkat. Aki csak szerét ejtheti, inkább kocsin megy. Keszthely, Ukk és Devecser felé vasutaink mellett is majd olyan élénk kocsiközlekedés van, mint a vasút építése előtt. Mások pedig a csak a végző kényszerű szükségben kelnek útra, mert nem akarják végig szenvedni a vicinális gyötrelmeket.

Nem tudjuk, mivel szolgáltunk rá ez-ekre a gyötrelmekre. Sümege erejét meghaladó áldozatokat hozott szerencsétlen vasútjára. Maga a város 8000, a takarékpénztár 10000, a népbank 1500 forintot szavazott meg, a közönségből pedig még olyanok is jegyeztek legalább egy-egy törzsrésztvény, akiknek vagyoni helyzete nem száz, hanem egy forint jegyzését sem engedte meg. De meghozták ezt az áldozatot, hogy legyen vasútunk.

Másodszor nem érdemli Sümege és vidéke ezt a mostoha elbánást azért sem, mert a vasutnak főjövődelmét mi adjuk. A bazaltbánya, a mész- és téglagyár, a bányák, a gőzmalom, a kőszállítás stb. akkora teherforgalmat biztosít a vasutnak, hogy Sümege a dunántúli vasutak egyik elsőrendű állomása lett. Sümege fedezi a többi vonalrészek deficitjét, törzsrésztvényesei így esznek a kamattól s vízonzásul olyan összeköttetést kap, hogy az ember fél útra kelni.

A menetrend e mizériái ellen mozognia kellene Sümege városának és vidékének. Sőt Tapolcának és Keszthelynek is érdekében volna, hogy e mozgalomhoz csatlakozva, az említett mizerialis viszonyok megszüntetését kérelmezzék. Az elmondottak szerint kérti kellene pedig:

1. Közvetlen kocsit Kiscellig.
2. A megszüntetett két vonat visszaállítását.
3. A Keszthelyről induló esti vonatok Sümege felé közlekedését.

E kérelmek előterjesztésére legilletékeselb maga a város, mint erkölcsi testület. Az augusztusban tartandó rendes közgyűlés figyelmébe ajánljuk a mi mizerialis menetrendünket, s kérjük: tegyen lépéseket a cikkünkben felsorolt innár több éves bajok megszüntetése végett.

Forgács.

Prága.

Nem cseh Prágáról írok, hanem a mi Prágánkról, amelyik ott terül el a Sarval hegy lábánál és gyümölcsöt, tejet, baromfit szállít be a sümegei piacra. Régi telepés községnek kell lennie a szomszéd Bazsival és Csehivel együtt. Prága és Csehi nevéik után itélve, cseh telepek lesznek, Bazi inkább német, mert ezolött 35-40 évvel ügyszólván minden férfi és asszony lakosa beszélt németül vagy amolyan felemás nyelven: — Baisinger Wein guder Wein, nur egy picin savanyó... ahogy savanyu borát dicseré... avagy: — Géreg cvá greicer magyar bors... ahogy a sümegei szatócot megszólította.

Különbön micsoda telepek, mikor alakultak, hogyan épültek: azt kikutatni sem alkalmas, sem időm. A jegyző, avagy a tanító urak talán megtalálnák a községek iratai között (ha ugyan vannak!) miként keletkeztek e községek s ha lapunknak megírják, szívesen közöljük.

Ezúttal bennünket Prága községének a neve indít e pár sor megírására.

Hát kérem a nemzeti gondolatnak meg kell nyilatkoznia mindenben. A helységek neveiben

különösen. Minden helységnek legyen e hazában magyar neve. Sőt nemcsak a helységeknek, hanem minden dűlőnek, hegytetőknek, völgynek, patakknak, folyónak is.

Legyen hát magyar neve Prága községnek is! Vidékünkön a mult években két község változtatta meg nevét. Nyavaládból *Zalaerdőd*, Meszes-Győröklől *Balatongyörök* lett. Jó magyar név volt mindegyik, mégis megváltoztatták. No akkor száz ok, száz érzés parancsolja, hogy Prága is cserélje föl ezt a szláv nevet jó magyar névre.

Különösen a magyar nemzeti érzés és gondolat parancsolja. De még egyéb is. Akármilyen nagy város a csehek fővárosa és akármilyen törpe falucska Prága itt mellettünk, mégis meg-ésik, hogy összececserelek. Persze a csere mindig a mi kis Prágánk rovására esik. A postai küldemények — postamesterék álitása szerint — gyakran elvándorolnak cseh Prágába s innen jutnak csak a mi kis bazalthegyes falunkba.

Legyen hát Prágának magyar neve! A határbeli dűlők vagy hegyek nevei közül válasszák ki a legszebbet, legmagyarabbat s ruhazzák rá az egész községre.

Ezt kívánja a nemzeti gondolat. Ennek pedig ott kell élnie minden rögben, minden fűszálban, szellőben, főképp pedig a jegyző és tanító úr lelkében.

Bárd.

H I R E K.

— Lapunk jövő száma Szent István napja miatt f. hó 20-án, szombaton jelenik meg.

— Személyi hir. *Hertelendy* Ferenc vármegyei főispánja tegnap Sümegeen tartózkodott. *Ugron* Gábor országgy. képviselő kerületünk képviselőjének Eitner Zsigmondnak látogatására tegnap városunkba érkezett.

— Uj magyar nemesek. A király *Virius* Vince urodalmi jószágkormányzó és törvényes utódainak a közügyek terén szerzett érdemei elismerésül a magyar nemességet *lesencetomaji*, Elek Lipót kereskedelmi tanácsos és törvényes utódainak a közügyek és a közgazdaság terén szerzett érdemei elismerésül s magyar nemességet *újnépi* előnévvel díjmentesen adományozta.

— Athelyezések. A vallás és közoktatásügyi miniszter *Hajabács* István esakörtornyai állami polgári iskolai rendes tanítót az orosházi, *Ujváry* Kálmán tapolcai állami polg. iskolai rendes tanítót pedig e minőségében a hatvani polgári iskolába helyezte át.

— Pályázat. A sümegei járási főszolgabírói állásra szóló pályázat a vármegyei hivatalos lap 34-ik számában megjelent. Az állást a szeptember 11-én tartandó közgyűlésen töltheti be. Javadalma 3600 K fizetés, természetben való lakás, 500 K irodaátalány, 1000 K utiátalány és 200 K póthelyiség-bér. A kérvényeket szept. 6-ig kell benyújtani.

— Járásunk megyebizottsági tagjai a következő körlevelet intézték a törvényhatósági bizottság tagjaihoz:

A sümegei járási főszolgabírói állás megüresedése folytán a f. évi július hó 31-én tartott járási értekezlet erre az állásra *Kardosy* Kál-

gneispalás részei időnként elválnak és ijesztő zuhanással esnek alá a sziklafalak között. Azonban ne feledkezzünk meg a fekete áfonyáról sem. Szinte szőnyegszerűen vonják be a gránitfalat és — a gyümölcse igen kellemes ízű. De persze menni is, enni is bejós.

Lefelé baladva a Hincői patakhoz jutunk. Kristálytisza vize siet a hid alatt. Mintán az 1900 m magasságban fekvő Hincői tavat elhagyta, 160 méteres eséssel szakad a mélybe ott a távolban. Bairól a Bástya szurdokjai még havat rejtgetnek. Már az erdős Huszdombra emelkedünk és utba ejtjük a Hagiból jövő turistá utat. De inné, közel két órai gyaloglás után itt bontakozik előttünk a Poprádi tó.

Színe tiszta, áttetsző zöld, fodros hullámai zajosan verődnek köves partjához. A környező sziklafalak vadregényes külsőt kölcsönöznek neki s míg az elragadtatástól némán hódolunk szépségének bűbájának, a mögöttük jövő lengyelek „peknya“ (szép) felkiáltással üdvözlők.

A környékes berendezési Majláth-menedékház terített asztalai várják az elfáradt gyaloglót. Innen az erdei út mentén látvány a hullámozó tó és a környező vadszirtes hegyek. A napsugár tükrözése szerint zöld, majd kékes árnyalatú, teive van pisztrángokkal, melyek élénk mozgása ezüst sávokat okoz. Itt már a gyaloglónyó regiójában vagyunk. A tó területe 219 hektár, legnagyobb mélysége 164 méter. Déli és nyugati felől moréna sáncok veszik körül. Délkeleti felől mint egy óriási fal, az Oszterva határolja. Ennek

meredek lejtőjén, ott ahol gyeves és gyaloglónyóval benőtt szerpentin út vezet az 1984 m. magas csucshoz, négyen most mennek felfelé, de lám, egy másik társaság indul lefelé, mintha apró bogarak másznák a hegyoldalát! A felfelé menők elég gyorsan haladnak, de amazoknak farsztóbb lehet lejönni. Mily érdekes! Találkoznak. Úgy látszik, tapasztalataikról beszélgetnek. Most elválnak, erős út lehet és im azok hamarabb felértek; oda könnyebb az út, mint vissza.

Az Oszterva folytatásként emelkedik a 2290 m. magasságú Tupa, lejtőjén húzódik az Omladék völgy; északfelől a Kopki mered égnek. A vágy magasabb helyről látni a környező csúcsokat, elindít bennünket is. Körüljárjuk a szépséges tavat, átme gyünk a beleömlő jeges patak hídján és csakhamar elérjük a tulsó partot.

A Kopki mögött, mint titáni oszlop szolgál támaszul az égnek a Tátracsúcs (2565 m.). Bairól a Róth Márton csúcs (kedves vezetünk nevéről), jobbról a Vaskapú meredek sziklafal veri vissza a napsugár villogását. Mindez oly ünnepies, oly végtelenül megható! Mintha pikkelyes zománc borítaná az égbenyuló hegyorásokat, melyek fenn a felhőkkel ölelkeznek, míg lábukat a hegyi tavak, itt a poprádi tó üde vize becsólgatja. A vízcsépek szolgálatkész munkájukat bevégezve iparkodnak a lefolyás felé, hol mint a Krupa patak, sietnek tovább, hogy a Huszdombot megkerüljék. Odafut a Hincői patak is és ott lesz belőük a Poprádi. Ez, mintán még számos patak vizét elfogadja, megkerüli a Tatra csoportot. Hosszú útja van,

bár hazánkban rövid, sok vizet kell összegyűjtenie, hogy minket és más országokat is elhagyva, növelje az Balti tengert.

És ha odaért, mily édesen regélhet az a sok vízcsép szülőhelyéről a Jeges tó csúcsáról, hol először lát napvilágot, bájos zergefalakát, mik a törmelék lejtőkön meg-megállnak, szomjukat üdítik vagy repülő száguldással merész játékot űznek! Majd elmondja, hogy tavában hogyan gyűjti vizét, neveli a pisztrángokat s a napsugár szivárvány színét elnyelve, csak a zöldet adja vissza. Suttog a virágról, mely medrét koszorúzza sárga, lila rózsaszinben. De ró-lunk haragosan emlékezhet, zizegő csobogással, amiért hogy csokorba kötjük a szépséges aranyvirágot, asszonyköpenyt, lilaharagot, kedvelt zergeinek csemegéjét: a sárgavirágú zergegyökert. No, hagyunk még, hisz mind nem vihetjük el!

Az idő mulik, bár órákig elnézném e gyönyörű tavat, a turisták hegemázasát: haza kell menni. Még egy búcsúpillantás — válnunk kell. Majd a fürdőben is örvendezünk. Megemlékezem a látottakról és elbeszélék mindent egy szép fehérhajú édes asszonynak, a magyar nő mintájának, kit szívjóság és nemes lélek jellemez.

Siessünk, a vonat indul!

Kellemen Károlyné drné.

mán sümegi járási szolgabíró jelölte. Ez értekezlet határozatából ama tiszteletteljes kérelemmel fordulunk mélyen tisztelt törvényhatósági bizottsági tag úrhoz, hogy a f. é. szept. 12-én megtartandó választás alkalmával a járási értekezlet jelöltjének, Karácsony Kálmánnak — ki 10 év óta igazi szakértelemmel, kifogástalan és odaadó ügybuzgósággal szolgálja e megyét, nekünk pedig közel 4 év óta mindenkitől becsült és szerelt szolgabírónk — megválasztását nagybecsű szavazatával elősegíteni kegyeskedjék. Sümegen, 1904. évi augusztus hó 12-én. Hazafias üdvözléssel: Czencz József, Egyed Péter, Eitner Sándor, Eitner Zsigmond, Epstein Vilmos, Hegyi József, Holub János, Jasovszky György, Kis Boldizsár, Kovács Henrik, Kukorally Pál, László Dezső, Lázár József, Lohonyai Elek, Lukovich Gábor dr., Luiszer Lajos, Németh János, Pozsonyi József, Semetko József, Söjtöry János, Szanyi Ferenc, Vörös János.

Zalavarmegye közigazgatási bizottsága Hertelendy Ferenc főispán elnöksége alatt folyó hó 9-én tartotta rendes havi ülését. Az alispáni jelentés szerint a közegészségi állapot, bár az egész hónapban tropikus hőség uralkodott, — úgy a felnőttek, mint a gyermekek között általában jó, míg a hasznos háziállatok egészségi állapota a hosszantartó hőség következtében kedvezőtlen volt. A személy- és vagyonbiztonságot veszélyeztető jelenség, az apróbb lopási és tolvajlasi eseteket kivéve, — melyeknek tettesei legnagyobb részben kinyomozva az illetékes hatóságok átadottak, — a lefolyt hónapban nem fordult elő. Julius hónapban előfordult tüzesetek közül ezideig bejelentett 14. Az összes kár 17721 koronát tett ki, ebből biztosítva volt 12858 korona, így a biztosítatlan maradt kár 4863 koronára rug. A kifizetési és egyéb köztartozások ezidő szerint nagyon csekély mértékben folynak be, talán a cséplés és szüret befejezésével nagyobb eredmény lesz elérhető. Az országszerte volt jégeső vármegyénket sem kímélte meg. A beérkezett jelentések szerint július hó 22-én a szécsiszigeti körjegyzőséghez tartozó összes községeket a jég mostan már harmadikban teljesen elverte és ugyanezen napon Lenti, Máhófa községek határában levő szőlőket és a szántóföldeken még kint levő terményeket a dió és tojás nagyságu jégeső teljesen megsemmisítette. Julius 26-án Aispáhok, Szentgyörgyvár, Szentandrás, Cserszegtomaj, Vonyarc, Gyenesdiás és Sármedgy községekben szőlőket a tyuktojásnagyságu jég elverte s a kukorikában is nagymérvű kárt okozott; ugyanezen a napon Gétény, Bókaházán, Tilajban, valamint Zalaegerszeg városában is volt jégeső, e helyeken azonban kevés kárral. Az adóelengedés céljából a bejelentés minden község részéről megtétele, melynek alapján sok helyütt a helyszíni szemle is megjelentetett s intézkedés történt. hogy adóelírások mielőbb fogantosságtartásnak.

A Balatoni Szövetség megalakulása. Siofokon augusztus 10-én megalakult a Balatoni Szövetség. Tiszteletbeli elnöke Széchenyi Imre gróf, elnöke Belaváry-Burghard Konrád főrendiházi tag, alelnökök Széchenyi Viktor gróf, Óváry Ferenc orsz. képviselő és Szűcs Béla. A választmány 45 tagból áll. Tagjai Zalavarmegye részéről Hertelendy Ferenc fő-, Csértán Károly alispán. Hány István dr., Dezsényi Árpád, László Mihály dr., Viriusz Vince, Puteáni Géza br., Halbi Ciprián, Fittler Sándor, Csomez Pál, Dóczy Lajos dr., Takács Imre, Szentmiklóssy Gyula, Forster Géza és Iboss Nándor. Veszprém és Somogy megyét szintén 15-15 tag képviseli a választmányban. A szövetség célja a balatoni kultusz emelése.

Feltartóztatott kivándorlók. Mióta az új kivándorlási törvény életbe lépett, mindennapi dologgá vált, hogy az Amerikába igyekvők a rendőrség által fel lesznek tartóztatva, mert nincsenek utlevéllel ellátva. A szombathelyi rendőrség a minap ismét egész csoport kivándorlót tartóztatott fel és azokat, kik az elírt utlevéllel ellátva nem voltak, visszakísértette lakóhelyükre. — E kivándorlók többnyire nem bírnak tudomással arról, hogy azok, kik szabályszerű utlevéllel bírnak az esetben, ha egyszerre tízen utaznak, a vasuton fűárú menet jeggyel utazhatnak Firenzeig, honnét két hetenként indulnak a kormány felügyelete alatt álló hajók New-Yorkba. E hajókon kényelmes, tiszta ellátásban részesülnek a kivándorlók. — Az ezen hajókra szálló hajójegyek vagy a budapesti közp. menetjegy odában, vagy pedig a kormányhatóságilag meg erősített kivándorlási meghatalmazottaknál válthatók. — Vas és Zala megye területén Orbán Ignác Szentgotthárdon a kivándorlási meghatalmazott, ki hozzá fordulónak minden további felvilágosítást megad. — Megjegyzendő, hogy a meghatalmazottaknak tiltsa van a hajó-jegy kiadásáért vagy felvilágosítás nyújtásáért díjat követelni. —

Az adófizetők figyelmébe. A községi előjáróság figyelmezteti az adófizető polgárokat, hogy

a folyó év III-ik negyedére járó adó augusztus 16-án esedékessé válik.

Eső Vidékünkön öt hétig tartott az az afrikai hőség és nagy szárazság, amelyet gyászkeretben jegyeznek be gazdáink naptáraikba. A nagy hőség megnyitotta a föld kebelét, tehát ott ennek mélyébe s fölszívta az utolsó esőpp nedvességét is, amivel a tavaszi esők megáztatták a föld rétegeit. Még a fák mélyen lenyúló gyökerei sem találtak nedvességet, lombjaik elsárgultak és sűrűen hulltak alá, mintha őszi dér csípte volna meg a leveleket; s nem egy fa most, nyár derekán csupaszon mered az égnek, görcsös kopasz ágait kérően terjesztve szét a levegőben. Végre öt heti keserves kín, szomjúság, epedés után megjött a várva-várt igazi eső. Augusztus 9-én megeredtek az ég csatornáit s mintegy három napi eső hullott alá az égből. Istenáldása volt most is, a nép úgy fogadta, mint a pusztában vándorló izraeliták az égből hullott manna. Utána földült ember, állat és növényzet, de a lelkek mélyén ott rejtőzik a gond, az aggodalom a jövő iránt, amit a szeretlen hőség pusztítása ültetett oda. Meg is emlégetjük 1904 nyarat évtizedeken által.

A vasárnapi munkaszünet részleges felfüggesztése. A kereskedelmi miniszter — tekintettel arra, hogy az idén Szt. István napja szombatra esik s így 48 órai munkaszünet állana be, ami több tekintetben nagy hátránnyal járna — elrendelte, hogy vasárnap e hó 21-én kivételesen minden olyan ipari munkát reggel hat óráig déli 12 óráig s azután este hat óráig kezdve tovább végezni lehessen, amelyek a kereskedelmi miniszter múlt év június 13-án költ rendeletében fel vannak sorolva. Eszerint a vasárnapi munkaszünet f. hó 21-én csak déli 12 órától este 6 óráig fog tartani. A többi időben minden ipari munka végezhető.

Szülők figyelmébe ajánljuk Röser tan- és nevelőintézetét Budapesten (alapított 1853-ban) E kitűnő hírnévnek örvendő intézet magában foglal 3 osztályú felső keresk. iskolát, mely teljesen egyrangú az állami, községi és testületi felső kereskedelmi iskolákkal és négy osztályú polgári iskolát. Bizonyítványai államérvényesek és az egyéves önkéntességre jogosítanak. Vidéki tanulók az iskolákkal kapcsolatos nevelőintézetbe felvételnek. Értésfűst küld Röser János igazgató, Budapest VI., Aradi-ucca 10.

Visszaélés a vadászejgyekkel. Megtörtént már, hogy Nadródnak ama fia, kiknek nagyobb vadászterületük van, fiaik, rokonaik, jóbarátaik részére azon a réven kérnek vadászejgyeket, mintha azok az illetőknek cselédjeik volnának. A cselédek vadászejgyei után tudniillik nem kell adót fizetni. Erről a szokásról igen sok panasz érkezett a belügyminiszterhez, aki most szigorú rendeletben hívta fel a törvényhatóságot, hogy ezentul a cselédek részére csak cselédkönyv felmutatása mellett adjon ki az illetékes hatóság vadászejgyeket. Ezzel a rendelettel a potyázó, az adózás nélkül üzött vadászat előtt betették a kaput.

Vadok szállítása. A belügyminiszter az orvvadászatnak s a vadak tilalmas időben való elejtésének megállítására végett elrendelte, hogy az elejtett vadak adásvétele és szállítása csupán azok jogos szerzését bizonyító igazolványok felmutatásával történhetik. Igazolványul szolgál ama vadászati terület tulajdonosának vagy bérletjének, avagy ezek megbízottjának az illetékes községi előjáróság által láttaozott bizonyítványa, akitől a vad szereztetett. A rendelet megszűnt 200 K-ig terjedhető pénzbüntetéssel sújt-hatják.

Új rend az utlevélek körül. Augusztus elsején lépett életbe az utlevél körül hozott legújabb törvény. A belügyminiszter most küldte szét rendeletét az ország hatóságainak. E szerint augusztus elsejétől nem fog annyi utánjárásba kerülni az utlevél megszerzése, mert azt ezentul az alispánok adják ki s a kérelmet a községi előjáróságoknál lehet előterjeszteni. A rendelet minden hatóságnak kötelességévé teszi utlevél ügyekben a sürgős és azonnal való intézkedést. Az utlevél díja maradt, mint eddig volt, nyolc korona.

A baromfi-tenyésztés fellendítése. Tallian Béla földművelésügyi miniszter arra való tekintettel, hogy immár 70 millióra terjedt baromfi-exportunk csak úgy tartható fenn, ha a kivitel anyag minőségét folytonosan javítjuk, 100.000 koronát vett fel budgetjében erre a célra. Mintegy 13 ezer darab tenyészjószág kiosztása vált-nék szükségessé. A budget terhére a beszerezhető anyag megvásárlásával a miniszter a Baromfi-tenyésztők Országos Egyesületét bízta meg, megbizta ugyancsak Pókay Dezső állattenyésztési felügyelőt, hogy a vásárlásoknál közreműködjék. Az egyesület a tenyészanyagot részben a miskolci baromfiállításon fogja megvásárolni, részben olyan helyeken, ahol a nemes baromfi-tenyésztés már igen fejlett kiállításokat rendez,

Nagy tűz Orosztonyban Hatalmas tűz, pusztított vasárnap este Orosztonyban, tönkr. téve, koldúshóra juttatva hét jómódu gazdát. A tűz Szent István portáján keletkezett, ahol a csépletlen gabona gyuladt ki. A láng a nagy szárazságban líhetetlen gyorsasággal terjedt s csakhamar tüztengerben állt az egész uccasor. Minden mentés hiábavalónak bizonyult, részben a vízhiány, részben a tűzoltószer hiányossága miatt. Még hétfőn délelőtt is hatalmasan égett és csak délután bírták lokalizálni. A tűz végigpusztított Szent István, Horváth István, Szabó Ferenc, Szabó László, Somogyi József, Domina József és Szabó Károly gazdaságán. A kár mintegy 25-30.000 korona.

Csendőrfegyver. Husz József őrsvezető és Abola csendőr f. hó 5-én Légrádon portyáztak. miközben azt is vizsgálták, hogy a tűzrendészeti szabályoknak mindenki eleget tett-e. Zsmer Mihály gazdánál semmi intézkedést nem láttak, azért kődőre vonták. Zsmer azonban gorombán rátámadt a csendőrökre:

— Ki innen kutyá csendőr, nekem ne parancsoljanak!

Hiába hívták fel Zsumert az engedelmességre, ez csak tovább gorombáskodott, mignem Husz őrsvezető a gazda elővezetését rendelte el. Bukisérték a község házára, de a 72 éves Zsmer ott is folyton gorombáskodott. Ekkor az őrsvezető kijelentette, hogy letartóztatja. Mikor Zsmer ezt meghallotta, el akart szaladni, Abola csendőr azonban utját állta. Az öreg ember e szavakkal:

— Kutyá csendőr most meghalsz! — neki ugrott Abolának és foltogatni kezdte. A csendőr fegyverét használta. A szurony hegye a bal kar könyök-csontját találta, majd innen lecsuszva mélyen belehatolt a felső lábszárbá. Zsmer rögtön összeesett. Gyorsan lakására szállították, majd orvost hívtak, ki a súlyos sebet bekötözte. Szauer Jenő nagykanizsai csendőr-tiszt helyettes még az nap Légrádra utazott és a vizsgálatot megajtette.

Asszonyok nyári foglalkozása. Minden háziasszony egyik legfontosabb feladatának tekintik, évente legalább is egyszer fehérnemű-szerényét alaposan kiüríteni és minden egyes darabot — ha az nem is lett használva — keresz-tülnösmi. Sok vidéken szokásos a már mosott fehérneműt egy napig a fűre teríteni, ahol a napsugarak azt szorgalmas öntözés közben fehértik. Nálunk ez a módszer kevésbé szokásos, attól el is tekinthetünk, ha a fehérneműt jó mosószerrel kezeljük, pl. a Schicht-féle „Asszonydicséret” mosókövönnyel beáztatjuk, aztán Schicht-féle színezappannal (szarvas vagy kulcs-jeggyel) beszappanozva, jól ki mossuk és alaposan kiöblítjük. Ajánlatos még a fehérneműt mosás után Schicht-féle fehérítő szappannal (védőjegye „hattyu a csillagban”) kifűzni. A siker minden háziasszonyra nézve kielégítő lesz. A „Schicht” név kezeskedik minden e név alatt előforduló mosószer helyes alkalmazása mellett a tisztaság és kártalanságért, valamint a teljes sikerért.

Kiadó egy ház, mely áll 4 egymásba nyíló szobából, előszoba, konyha, éleškaúra, padlás, pince, felszer, istálló és magánosan álló uccai irodából, szép udvarral s az udvarban kuttai. Bővebben megtudható Mojer Imréné, Sümegen.

30 napi próba!

A világhírű **John Scott, Mar-
litt és Holzer amerikai
óragyárosok** megbízásából,
kik gyártmányukat Európában is
híressé akarták tenni és ezáltal az
olcsó „Syst Roskopf” jegyű órákat
tulverseyezni, kűldök utánvétellel
vagy az összeg előzetes beklűdése
mellett.

csak 2 frt. 80 kr.-ért

Egy igen nélkülözhetetlen nickel anker remontoir „Scott
Watch Patente” jegyű zsebrót, erős 36 óras, pillanatra
pontosan járó nickel szerkezettel, zománcozott előlappal,
percmutatóval 5 évi jótállás mellett. (Mindén zsebróhoz
egy elegáns goldin óralánc és reklámlekk ingyen mel-
lékeltek.)

Nem megfelelően a pénz vissza azért kockázattal kizárva

M. J. Holzer

Óra és aranyru gyári raktár nagyban.
Krakau (Öst.) Dietselgasse 66.

A cs. és kir. államhivatalnokok szállítói.

Képes árjegyzék órákról és aranyrukról ingyen és
bérmentve.

Ugyenők keresetnek
Hasonló hirdetések utánzatok.

Lakások, gazdasági épületek
fedésére szolgáló vízátthatlan
kátrányos fedőlemezt,
kátrányos pépszalagot és
kátrányt állandóan raktáron tart
és a legolcsóbban elárusít
Würzburger Jakob, Sümege.

**BRÁZAY FÉLE
SÖSBORSZESZ**
NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
MELLÉKELVE VAN!

Jónak, a jobb
az ellensége.
Tényleg a legjobb az eddig használatban levő
szappan, szóda, por, stb. anyagoknál vászon és pamut
ruhaneműk mosására, a Schicht által újonnan feltalált
mosóikivonat,

„Asszonydicséret“

véj. gyel,
a ruha beáztatására.

Előnyök:

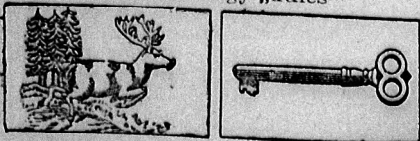
1. Az eddig szükséges volt mosási időt a felére
csökkenti.
2. Fáradságot a negyedére.
3. A szóda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
4. Mínt hogy tisztább, tehát fehérebb is varázsolja
a ruhát.
5. Úgy a kezeknek, mint a ruhának teljesen ártal-
matlan, amiért az alatt jegyzett cég kezességét
vállal.
6. Rendkívül kiadósága folytán olcsóbb, minden más
mosáshoz képest.

Nékiülhetetlenül válik minden háziasszony és
mosónőnél egy egyszeri kísérlet után.

— Mindenütt kapható. —

Schicht-szappan

„szarvas“ vagy „kulcs“

legjobb, legkiadósabb sennél fogva legolcsóbb szappan.
Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

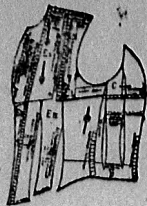
Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab
szappan a „Schicht“ nével és a fenti védjegyek egyikével
legyen ellátva.

Schicht György, Aussig
A legnagyobb úyár a maga nemében, az európai
szárazföldön.

Hirdetéseket
jutányos áron felvesz
a kiadóhivatal.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés és más ideges bajban szenved,
kérjen iratot ingyen és bérmentve a szabad-
hattyú gyógyszerár által Majna-Frankfurt

A hölgyvilág részére!!

Minden t. hölgy saját maga, minden divat szerint,
fáradság nélkül készítheti

ruháját a Guschelbauer Antal-féle
szabályozható női derek-szabászati készülék

segélyével anélkül, hogy a szabászati rajzot megtanulta volna.

Eme készülék minden testalkat részére szabályozható.

Akadémiailag vizsgázott.

Számos elismerő-irat.

Utánvét mellett!

Egy készülek ára 3 korona.

Utánvét mellett!

Minden kulturállamban törvényesen védve és szabadalmazva.

GUSCHELBAUER ANTAL, SOPRON.

Képviselek minden helységben kerestetnek.

Magyarazatot ingyen küldök.

Megérkeztek Sümege! Grünfeld J. szabó üzletébe a legújabb őszi
és téli valódi hazai divatszövetek, melyből
a legolcsóbb és legelőnyösebb feltételek mellett ké-szítik a legjobb fővárosi munkások
által divatos öltönyt, felöltőt, rendingót (ulster) téli kabátot, rövid gazdasz (mikádó)
kabátot és külön divatmellényeket. Raktáron tartok kész férfi-, fiu- és gyermekruhákat,
mindennemű utazó és rövid bundákat. Készítik legújabb szabás szerint mindennemű
papi ruhákat, cinádát, reverendát; vasúti tisztai és altisztai egyenruhákat, sport öltönyö-
ket és divatos női kabátokat, mindennemű Libéria ruhákat. — Nagy választék Lawn-
tennis öltönyök és piké mellényekből. — Az üzletben készült ruhák minden
hónapban kétszer díjtalanul vasaltatnak. — Vidéki meghívásra dús választékú min-
táimmal személyesen megjelenek. Sziveskedjék meghívást küldeni, azzal nem jár
semmi kötelezettség és csak az olcsóság és jó minőség végett megtekinthetné mintáimat.
— Gyári árban kaphatók a legjobb minőségű szövetek és minden hozzávaló bélések.

Becsés támogatását kérvén, maradok teljes tisztelettel

Grünfeld J. férfi-szabó.

Pollák Testvérek

cementárú-, márvány-mozaik és fémfényű-lemez-gyár
beton-építkezési-vállalat és építőanyagok gyári raktára

Tapalcán.

Bátrak vagyunk az alantabb felsorolt, általunk készített cement árakra,
valamint raktáron levő építő anyagokra a közönség becsés figyelmét felhívni.

Elsőrendű minőségű különös olcsó cementlapokat: előház-, templom-, fo-
lyosó-, konyha-, udvar-, járda-, istálló- és egyéb kövezetekre.

Terazzo-márvány-mozaik burkolat, márvány-mozaik és fémfényű-lapokat.

Mindennemű cement-beton-burkolatot.

Csömöszölt betonból készített csöveket mezei utakhoz szükséges hidaknál,
átjáróknál és áttereszeknél.

Lépcsőket, jászolok, lóabraktartók, kutyák, hornyolt tetőcserepek.

Mindennemű tetőfedésre:

Kátrányos és aszfalt köfedél és elszigetelő-lemezeket 10 méteres tekercsekben.
Mint olcsó és kitűnő minőségű famentesítő-szer:

Kátrány és Carbolineum

építkezésekre és gazdasági eszközökre, használt fák vízmentessé tétel, valamint sző-
lőkarók, deszkák, zsindelyek korhadás és rothadás ellen való megóvás céljából.

Elyáltalunk nedves falak szárazzá tételét a legjutányosabb árak mellett.

Megtisztelő becsés rendeléseit kérve

kiváló tisztelettel

Pollák Testvérek.